

חלום העיגולים

מאת: יוסף טל

אני אוהב את הדרמה במוסיקה של טל. נדמה לי, שתוך כדי עיסוק בה למדתי להבחין בשמחה, בצער, בחרדה, בכעס העצור או המתפרץ, באופטימיות, בדחיה ובאינטרוברטי. אכן, סוגי הבעה כאלה ואחרים וחסרי שם יוצרים רצף דרמטי שאינו נותן מנוח במשך כל הקנטטה.

הסיפור הוא חלום הנעשה מציאותי. מנהיג סמכותי אשר קבע נורמות לעדתי מגיע לרעיונות ולמחשבות חדשים וחורגים. כשהדבר מתברר לבני הקהילה, הם מתקוממים נגדו, דוחים אותו ומתאספים במעגלים לשיחות נרגנות. נסיונותיו להסביר ולהתפייס, לחפש מעמד במקום אחר נדחים בלעג, מכיון שידברו עליו גם שם. ביאושו, כאשר נראה שגם בעולם הבא אין מקומו מובטח, הוא עושה מחווה של כאב עמוק המביא לידי התפייסות.

אמנם, אין הוא מוותר על רעיונותיו החדשים אבל שוב הוא נוטל את האחריות לקהילה.

הטקסט לקוח מ"ספר תיקון הלב" של רבי נחמן מברצלב שערך פנחס שדה, והוא מבוסס על דברים בעל פה שאמר רבי נחמן וכתבם רבי נתן, החשוב בתלמידיו, אחרי מותו.

ערכה את הליברית, מתוך הנוסח של פנחס שדה, מיכל גוברין.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

רמת ביצוע גבוהה בקונצרט העשור של זמרי קאמרן

קונצרט העשור של זמרי קאמרן מיצירות ויוואלדי, יוסף טל ובטהובן

אפשר להבין ולהצדיק את רצונם של זמרי קאמרן ושל מנצחם אבנר אתי לחוג את יוכל העשור שלהם ברוב עם ובליווי תזמורת בהיכל התרבות, גם אם עיקר פעילותה ותרומתה של המקהלה לחיי המוסיקה שלנו היא בשירת אר קפלה (מקהלה ללא ליווי). בבחינת היצירות נשמרה מרכזיותה של המקהלה, והתזמורת הקאמרית הישראלית העניקה לה תמיכה של מלווה נאמן, היורע שהצלחתו כמידת צניעותו.

יצירתו של יוסף טל, "חלום העיגולים", זכתה לביצוע בכורה עולמי מרשים. יצירה מרגשת זו ממחישה את תכונתה של המוסיקה כאומנות שאין רוחנית ומופשטת, אך אין גם מוחשית וחושנית ממנה. טל גייס הצללות מרטיטות של קול האדם ושל הרכב כלי מקורי ומפתיע לשירות המסר הרוחני של הטקסט, והמקהלה והסולן ירון וינרמילר הפכו את הביצוע לחוויה בלתי נשכחת.

הקונצרט נפתח והסתיים ביצירות מן הרפרטואר הקלאסי - מגניפיקאט מאת ויוואלדי ומיסה מאת בטהובן (האחרונה בהשתתפות מקהלת האיחוד). בדרך כלל היתה רמת הביצוע המקהלתי גבוהה ביותר, בעור שהומרים הסולנים לא תמיד הגיעו לאותה רמה. קולה הצלול והנקי של גילה ירון האפיל לעתים על השאר, וזימרתה של שרה בש היתה החוליה החלשה ביותר בביצוע.

קטע
מעיתון
מיום
ידיעות אחרונות
28 NOV 1985

אמש במוסיקה

שמחת עניים

מה קרה לזמרי קאמרן, שהציגו אמש כרטיס ביקור של מקהלה עם צליל שטוח כמו פח חלוד? מה קרה לאבנר איתי, שהציג את "המגניפיקט" של ויואלדי בניצוח חסרהשדאה וסגנון. כל זה קרה בקונצרט העשור של מקהלת קאמרן בהיכל התרבות (עם התזמורת הקאמרית) - שלא הפך, לצערי, לחוויה מדגשת.

"חלום העיגולים" של יוסף טל - זו יצירה אנכי רוניסטית, חסרת רמיון וטבולה ברוטב של פשטנות. והיא הוסיפה שמן למדורת שמחת העניים.

כמה אירזני הוא שהישועה באה לקונצרט כאשר הצטרפה מקהלת האיחוד. זו הזרימה דם של צליל חם ואנושי בניצוח הנשי של בטהובן. איתי לא הגיש בטהובן גדול ועמוק, אך לפחות התלקים הליריים של היצירה היו סבירים.

בתג העשור נשכח את הקונצרט האומלל מאמש ונגיש זר פרחים לקאמרן על הקונצרטים היפחם והמרגשים של העבר.
חנוך רוזן